

Kriminalitet

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 10

KRIMINALITET

UVOD

(KRIMINALITET I KRIMINOLOGIJA)

Kada se govori o kriminalitetu onda se prvenstveno misli na sve one oblike ponašanja kojima se krše legitimne norme. Takva ponašanja ogledaju se u krivičnim djelima, privrednim prijestupima i prekršajima, koji stoga i podliježu legalnim sankcijama. Dakle, kriminalitet kao socijalno-patološka pojava dio je skupine koja je po svome karakteru vrlo destruktivna za društvo i za pojedince.

Naime, kriminalitet je vrlo raširena pojava koja se očituje u specifičnim vidovima agresije osobe prema osobi, te njihovim materijalnim i drugim sredstvima za život i rad. Kao negativna društvena pojava ponašanja vrijeđa ili ugrožava kako društvene tako i individualne vrijednosti.

Kriminologija je znanost o krivičnim djelima kao društvenoj pojavi. Predmet kriminologije je u prvom redu kriminalitet (kao individualna i masovna pojava), ali i drugi sadržaji kao što su devijantna, neprilagođena ponašanja (u cjelini ili djelomično).

U civiliziranim pravnim sustavima stoga kao jedan od glavnih principa je prihvaćeno pravilo «Nullum crimen sine lege» («nema krivičnog djela bez zakona»), tj. kao krivično djelo smatra se samo ono djelo koje je zakonom obilježeno i definirano kao takvo.

Kriminal predstavlja i velik ekonomski teret za zajednicu. Ovdje se ne misli na onu neposrednu materijalnu štetu koja nastaje kao posljedica kriminalne aktivnosti učinilaca krivičnih djela (krađe, pronevjere..), nego i na sve troškove koje zajednica podmiruje za održavanje velikog i skupog aparata za otkrivanje, hvatanje, suđenje, kažnjavanje i preodgajanje kriminalaca i za preventivu te negativne društvene pojave (Zvonarević, 1989).

KRIMINALITET KAO INDIVIDUALNA POJAVA

Svi socijalni faktori koji utječu ili mogu utjecati na pojavu i razvoj kriminaliteta olakšavaju nam u prvom redu njegovo razumijevanje kao socijalnog fenomena. Skupina faktora koji se stavljaju pod zajednički naziv individualni objašnjavaju u prvom redu pojavu konkretnog, pojedinačnog kriminalca i njegovu kriminalnu aktivnost u konkretnoj sredini i situaciji.

Te individualne karakteristike obično se dijele u dvije velike skupine: biološke i psihološke osobine.

a) Biološke osobine

Odavno je poznato da kriminološke statistike svih zemalja, s obzirom na spol prijestupnika, ukazuju na žene kao znatno manji dio kriminalne populacije. Taj odnos muških i ženskih kriminalaca kreće se od 3:1, pa sve do 8:1 «u korist» muškaraca-ovisno o zemlji i vrstama prijestupa o kojima je riječ. Proučavan je također i određen broj drugih bioloških i fizioloških karakteristika ljudi s obzirom na njihovu moguću kriminogenu ulogu-od utjecaja starosti i težine do rase, volumena lubanjske šupljine itd.-ali nisu dobiveni jednoznačni rezultati.

b) Psihološke osobine

Kao što je poznato, inteligencija je jedna od najvažnijih čovjekovih psihičkih osobina jer ima vrlo snažan utjecaj na sve ljudske aktivnosti. Prva komparativna mjerenja inteligencije kriminalaca i nekriminalaca pokazivala su da među kriminalcima postoji znatno veći postotak manje inteligentnih, pa i slaboumnih, nego u normalnoj populaciji. Međutim, kasnija istraživanja sve su više ukazivala na to da je ta razlika znatno manja, ili čak da ne postoji. Prema tome, može lako

biti da su nađene razlike u inteligenciji na štetu delikvenata samo artefakt. U tom smislu najviše se ističe da su delikventi, na kojima se takva mjerenja inteligencije provode, a to su oni u raznim kaznenim i odgojnim ustanovama, zapravo negativno selekcionirana skupina s obzirom na inteligenciju. Naime, uhvaćeni bivaju smo manje inteligentni, a oni koji su inteligentniji imaju veću šansu da izmaknu «rukama pravde», upravo zato što su inteligentni.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com